

29.05.2024

Ärende/6

§ 112 Detaljplaneändring för statsrådsborgen (nr 12799)

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet för ny beredning.

Behandling

Förslag

Ledamoten Tuomas Rantanen understödd av ledamoten Marcus Rantala föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning så att områdets obestridliga historiska värden beaktas i avsevärt högre grad, i första hand genom att det gamla tryckeriet vars rivning föreslås bevaras eller i andra hand genom att nybyggnaden anpassas till den gamla helhet som blir kvar på ett sätt som bättre respekterar dess ursprungliga form.

Ledamoten Thomas Wallgren föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet för ny beredning så att fullmäktige föreläggs ett nytt förslag där man redogör för hur statsrådets säkerhet kan säkerställas och dess funktionella behov tillgodoses utan att tryckeriet rivs eller varför föredraganden anser att detta inte är möjligt.

Ledamoten Wille Rydman föreslog att stadsfullmäktige skulle förkasta stadsstyrelsens förslag.

Ärendet återremitterades för ny beredning, varvid ledamoten Thomas Wallgrens förslag till återremiss och ledamoten Wille Rydmans förslag till förkastande inte togs upp till behandling.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Tuomas Rantanens förslag till återremiss

Ja-röster: 40

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Otto Meri, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mari

29.05.2024

Ärende/6

Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 44

Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Anna Karhuma, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Pekka Sauri, Ilkka Taipale, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 1
Teija Makkonen

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12799 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12799 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 7.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 ELY-keskuksen suojelupäätös
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Muistutus, Rakennusperintö-SAFA, 30.5.2023
- 7 Muistutus, Suomen Arkkitehtiliitto, 31.5.2023
- 8 Muistutus, Kruununhaan asukasyhdistys ry, 10.11.2023
- 9 Muistutus, ICOMOSin Suomen osasto r.y, 30.5.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Bilagor till utdrag

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641

FO-nummer
0201256-6

29.05.2024

Ärende/6

Elisa Abp, Serviceproduktion/Produktionsnätverk	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Kymp/Ekonomistöd	Förslagstext
Museiverket, skydd av kulturmiljön	Förslagstext
Den som sökt detaljplaneändring	Förslagstext
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
	Bilaga 1
	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 5
	Bilaga 6
	Bilaga 7
	Bilaga 8
	Bilaga 9
Den som begärt information om planbeslutet	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige godkänner en detaljplaneändring för kvarteret 1 och gatuområden i 1 stadsdelen (Kronohagen) enligt ritning nr 12799, daterad 24.10.2023, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragandens motiveringar

Detaljplaneändringens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller kvarter 1 och ett gatuområde (en del av Snellmangatan och Regeringsgatan) i 1 stadsdelen (Kronohagen). På tomt 4 på adressen Snellmangatan 1 finns en yttre byggnad i empirestil som byggts år 1822–1853 och ett tidigare tryckeri som byggts år 1897–1900 på innergården. Helheten utgör statsrådsborgen och den används av statens centralförvaltning.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) har genom sitt beslut 7.6.2022 (UUELY/10762/2021, skyddsbeslut) med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet skyddat statsrådsbor-

gen med undantag av den delen av byggnaden på innergården som tidigare tjänade som tryckeri.

Målet för detaljplaneändringen är att göra det möjligt att bevara kvarteret för dess ursprungliga syfte för att användas av statens centralförvaltning genom att bygga ut statsrådsborgen med en modern byggnad för förvaltning och kontorsfunktioner på ett sätt som byggnadstekniskt och till utrymmet sett bevarar de ursprungliga gamla yttre borgbyggnaderna från tunga förändringar. Byggnadsdelen på innergården, den så kallade gårdsflygeln som tidigare användes som tryckeri, måste rivas för att bereda plats för nybyggnaden. Målet är att avsevärt förbättra den högsta statsledningens säkerhet och förutsättningar att arbeta.

I detaljplaneändringen har staden särskilt eftersträvat att göra det möjligt att bygga en nybyggnad på innergården på ett sådant sätt att den inte förändrar Helsingfors maritima fasad eller den skyddade statsrådsborgens helhetsroll i stadsbilden och stadsrummet på lång sikt.

Våningsytan för nybyggnaden och den befintliga byggnadsdelen är totalt 26 600 m² vy. Den nya våningsytan som betjänar kansli- och förvaltningsfunktioner uppgår till totalt 5 550 m² vy. Tomtens exploateringsstal är 2,89. Dessutom får källarlokalerna som iakttar det huvudsakliga användningsändamålet och andra underjordiska lokaler byggas på hela detaljplaneområdet utöver den våningsyta som anvisats i detaljplanen.

Genomförandet av detaljplaneändringen har särskilt den effekten att kvarterets nuvarande förvaltnings- och kanslifunktioner kan byggas ut för att motsvara statsförvaltningens behov i framtiden och ändringen kan göras utan att äventyra kvarterets yttre byggnader med förändringstryck som inte kan sammanjämkas.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

Området är enligt Generalplan 2016 ett område för centrumfunktioner med beteckningen C1, ett affärs- och servicecentrum, enligt vilken området utvecklas som ett till funktionerna omväxlande område för kommersiell och offentlig service, verksamhetslokaler, förvaltning, boende, parker, rekreations- och motionservice samt stadskultur. Området hör dessutom till de byggda kulturmiljöerna av riksintresse (RKY).

Enligt den underjordiska generalplanen för Helsingfors 2021 är det fråga om ett målområde för utveckling av centrum under jord där de befintliga trafiktunnlarna samt en lokalreservering för en planerad trafik-tunnel som följer en riktgivande dragning har tagits fram för området. Den aktuella detaljplaneändringen stämmer överens med dessa generalplaner.

29.05.2024

Ärende/6

Detaljplanen bidrar till att staden kan nå sina strategiska mål genom att stadsstrukturen utvecklas på ett hållbart sätt, i första hand genom att förnya och komplettera den befintliga byggda miljön med iakttagande av områdenas särdrag.

Områdets utgångspunkter och nuläge

På området finns statsrådsborgen som planerats av Carl Ludvig Engel. Byggnaden har tre till fyra våningar, på Alexandersgatans sida delvis två våningar. Byggnaden har nått sin skepnad som följer de ursprungliga planerna under åren 1822 till 1853 som en del av Helsingfors monumentala centrum i empirestil. Mitt på kvartersgården byggdes åren 1897 till 1900 ett tryckeri i tre våningar planerat av arkitekt Ricardo Björnberg. I huset verkade Senatens tryckeri. Kvarteret fick sin nuvarande skepnad genom förhöjningar och nya byggnadsdelar som byggts i den engelska arkitekturens anda fram till åt 1918. Kejsarliga Senaten omvandlades våren 1917 till det självständiga Finlands Senatshus och i november 1918 blev det statsrådsborgen.

För området gäller en detaljplan från 1988.

Kvartersområdet ägs av staten. Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har förhandlats fram med sökanden.

Detaljpanelösningens kostnader

Detaljpanelösningen medför inga direkta kostnader för staden. En ökning av bygggrätten i centrum höjer ändå kostnaderna för underhåll av stadens allmänna områden och försnabbar deras behov av ombyggnad. Detaljplanen ökar området värde. Värdet på den bygggrätt som planläggs fastställs i samband med de förhandlingar om markanvändningsavtal som kommer att föras.

Staden har fört förhandlingar om markanvändningsavtal med Senatfastigheter Ab med anledning av detaljplaneändringen. Markanvändningsavtalet och föravtalet om fastighetsköp godkändes på stadens vägnar genom stadsmiljönämndens beslut 19.3.2024 (§ 177) och avtalet har undertecknats.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

Den bifogade rapporten om växelverkan innehåller sammandrag av de ställningstaganden från myndigheter och åsikter från intressenter som kommit in under beredningen av detaljplanen samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Myndighetssamarbete

29.05.2024

Ärende/6

Under beredningen av detaljplaneändringen har man samarbetat förutom med olika aktörer inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter:

- Museiverket
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen)
- kultur- och fritidssektorn/stadsmuseet

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning och beredningsmaterialet gällde det underjordiska arkeologiska kulturarv som eventuellt finns på området och som föranleder att förhandlingar enligt 13 § i lagen om fornminnen ska föras, värderingsschemat som beskriver värden och hur väl delar har bevarats och som för gårdsflygelns del ska kompletteras samt att datanätskablar på området i god tid före projektet inleds ska iakttas. Frågorna i ställningstagandena har beaktats i planläggningsarbetet så att en förhandling enligt lagen om fornminnen har förts och en bestämmelse gällande det förfarande som avses i 13 § i lagen om fornminnen och som gäller utförande av tillräckliga arkeologiska undersökningar av eventuella objekt har lagts till på detaljplanekartan. Värderingsschemat har kompletterats för gårdsflygelns del.

Åsikter

En åsikt om programmet för deltagande och bedömning och beredningsmaterialet gällde genomskinliga glasytor som är farliga för fåglar. Åsikten har beaktats i planläggningen så att i bemötandet till frågan konstateras att största delen av statsrådsborgens nybyggnad byggs så att fasadytan rappas eller består av natursten. Glasväggarna behandlas i den mån det är möjligt på ett sådant sätt att fåglarna upptäcker dem. Detaljplanen ändrades inte med anledning av anmärkningen.

Det kom in en skriftlig åsikt.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 2.5–31.5.2023, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes fyra anmärkningar mot detaljplaneförslaget. En skrivelse lämnades in utanför framläggningstiden.

Påpekandena i anmärkningarna gällde att man står i beråd att förstöra en betydande del av kulturarvet på kulturområdet i Helsingfors stadskärna genom att göra det möjligt att riva mittbyggnaden på statsrådsborgens innergård och att ämbetsverken inte iakttar upprättade rekommendationer, anvisningar och lagar om skydd av kulturobjekt, att

29.05.2024

Ärende/6

planläggningens växelverkan varit bristfällig, att myndigheter lindrat och tonat ner sådana skyddsprinciper som de tidigare tillägnat sig och att den gällande landskapsplanen försummas. Planen föreslås återremitteras för ny beredning så att den centrala gårdsbyggnaden (det tidigare tryckeriet) också skyddas.

I brevet som är skrivet på engelska meddelar ICOMOS (ett internationellt expertnätverk som verkar för att historiska minnesmärken och miljöer bevaras) och dess avdelning i Finland att ICOMOS den 21 mars 2023 på sin webbplats publicerat ett engelskspråkigt kulturarvsalarm om hotet mot Helsingfors empirecentrums och Finlands centrala förvaltningskvarters byggnadsarv.

Följande aktörer gav utlåtande:

- Helen Elnät Ab
- Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- Museiverket
- NTM-centralen
- Elisa Abp
- stadsmuseet

Påpekandena i utlåtandena gällde datanätskablar, det att områdets vattenförsörjning är färdigbyggd och att detaljplaneändringen inte förutsätter att vattenförsörjningen byggs ut, uppdatering av planbestämmelsen för området för en fast fornlämning skyddad med stöd av lagen om fornminnen och tillägg av beteckningen SM på plankartan, inskrivning av kontroll av kvartersgårdens stadsbild för nybyggnadens och solpanelernas del i bestämmelserna och att detaljplanen också borde möjliggöra en sådan situation att det tidigare tryckeriet bevaras.

NTM-centralen har konstaterat att förslaget till detaljplaneändring följer dess beslut om byggnadsskydd av den 7.6.2022.

Följande aktörer meddelade att de inte har någonting att yttra: Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och fostrans- och utbildningssektorn.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget varit offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna, skrivelsen och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och genmälena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som ingår i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanemålen och i den utsträckning det är ändamålsenligt.

29.05.2024

Ärende/6

Det gjordes ändringar i detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs detaljerat i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter.

Föredraganden konstaterar att en del av de instanser som lämnat anmärkningar är desamma som separat framställt skydd av det tidigare tryckerihuset till NTM-centralen. NTM-centralen har förkastat denna skyddsframställning 16.2.2024 och parterna som framställde skyddet har överklagat beslutet till Helsingfors förvaltningsdomstol. NTM-centralens skyddsbeslut 7.6.2022, i vilket tryckerihuset inte skyddas, har vunnit laga kraft.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljplaneändringen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12799 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12799 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 7.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 ELY-keskuksen suojelupäätös
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Muistutus, Rakennusperintö-SAFA, 30.5.2023
- 7 Muistutus, Suomen Arkkitehtiliitto, 31.5.2023
- 8 Muistutus, Kruununhaan asukasyhdistys ry, 10.11.2023
- 9 Muistutus, ICOMOSin Suomen osasto r.y, 30.5.2023

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Kaavamutoshakemus 20.10.2020
- 4 Valtioneuvoston linnan maankäyttösopimus. allekirjoituksin. ak 12799

Sökande av ändring

29.05.2024

Ärende/6

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Elisa Abp, Serviceproduktion/Produktionsnätverk

Helen Elnät Ab

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Kymp/Ekonomistöd

Museiverket, skydd av kulturmiljön

Den som sökt detaljplaneändring

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 5

Bilaga 6

Bilaga 7

Bilaga 8

Bilaga 9

Den som begärt information om planbeslutet

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmuseet

Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

Detaljpaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 299

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

FO-nummer

0201256-6

29.05.2024

Ärende/6

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 1 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 24.10.2023 päivätyn piirustuksen nro 12799 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Käsittely

20.05.2024 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: ”Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että alueen kiistattomat historialliset arvot huomioidaan merkittävästi paremmin ensi sijaisesti säästämällä purettavaksi esittävä vanha painotalo tai toissijaisesti niin, että uudisrakennus sovitetaan säästyvään vanhaan kokonaisuuteen sen alkuperäistä muotoa enemmän kunnioittavalla tavalla.”

Kannattaja: Marcus Rantala

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tuomas Rantasen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Anniina Iskanius, Johanna Laisaari, Tuulia Pitkänen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 7

Paavo Arhinmäki, Minja Koskela, Minna Lindgren, Johanna Nuorteva, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8 – 7.

13.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 07.11.2023 § 557

HEL 2020-011646 T 10 03 03

29.05.2024

Ärende/6

Hankennumero 5318_9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.10.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12799 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelia 1 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävillä-oloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

07.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Kajsa Lybeck ja yksikön päällikkö Janne Prokkola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

ELY-keskukselle ICOMOSin Suomen osasto ry:n, Helsinki-Seura ry:n, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry:n ja Kruununhaan asukasyhdistys ry:n kirje 5.11.2023 Rakennusperintölain mukainen suojeluesitys on ollut luottamushenkilöillä tiedossa päätöksentekovaiheessa.

Palautusehdotus:

Tuomas Nevanlinna: "Esitämme hanketta palautettavaksi ja tuotavaksi uudelleen käsiteltäväksi vasta, kun Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt ja tiedoksi saattanut päätöksensä ICOMOSin Suomen osasto ry:n, Helsinki-Seura ry:n, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry:n ja Kruununhaan asukasyhdistys ry:n ELY-keskukselle 6.11.2023 jättämästä esityksestä koskien Valtioneuvoston linnan sisäpihalla sijaitsevan, paino-

29.05.2024

Ärende/6

talona tunnetun rakennuksena suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain perusteella ja turvin (498/2010)."

Kannattaja: Amanda Pasanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tuomas Nevanlinnan palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 8

Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8–5.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

31.10.2023 Pöydälle

24.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 09 310 37052

kajsa.lybeck(a)hel.fi

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37233

janne.prokkola(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 31.5.2023

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön asemakaavoituspalvelu on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12799. Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Museovirasto antaa lausunnon rakennusperinnön suojelun näkökulmasta.

Asemakaavan muutosalue koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 1 tonttia 4, joka sijaitsee osoitteessa Snellmaninkatu 1 sekä katualuetta (osa Snellmaninkatua ja Hallituskatua). Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteän muinaisjäännöksen Vironniemen Helsingin vanhan asemakaava-alue (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000006099) alueella. Paikalla sijaitsee historiallisen ajan kaupunkiasutuksen jäännöksiä.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa korttelin säilyminen edelleen alkuperäisessä valtion keskushallinnon käytössä, laajentamalla Valtioneuvoston linnaa sisäpihalle rakennettavalla uudisrakennuksella. Sisäpihalta suunnitellaan purettavaksi pihasiiven entisenä painotalona toiminut rakennuksen osa. Tavoitteena on parantaa ylimmän valtiojohdon työskentelyedellytyksiä ja turvallisuutta.

Valtioneuvoston linnan korttelin sisäpihalla sekä korttelia ympäröivien katualueiden kohdalla on kirjallisten lähteiden perusteella sijainnut rakennuksia, tonttialueita ja kulkuväyliä jo 1640-luvulta lähtien. Korttelin piha-alueen ja sitä ympäröivien katualueiden alla saattaa olla historiallisten rakenteiden jäännöksiä, esineistöä sekä kulttuurikerroksia. Tätä olettamusta tukevat myös Valtioneuvoston korttelin rakennusten alta sekä lähiympäristöstä aikaisemmissa arkeologisissa tutkimuksissa tehdyt löydöt ja pihan kairauksissa havaitut tiilien jäännökset. Koska asemakaavan muutos vaikuttaa kiinteään muinaisjäännökseen järjestettiin 6.2.2022 asiaa käsittelevä muinaismuistolain 13. §:n mukainen neuvottelu, jossa sovittiin rakennettavalle alueelle kohdistettavista arkeologisista tutkimuksista.

Asemakaavan muutosehdotuksen kartasta puuttuu suunnittelualueita koskeva osa-aluemerkintä sm. Kaavakarttaa tulee täydentää tältä osin. Museoviraston antamien ohjeiden perusteella kaupungeissa, jossa on nykyisen rakenteen alla historiallisia kerrostumia tai rakenteita, tulee alue osoittaa asemakaavassa osa-aluemerkinnällä pistekatkoviiva ja sm. Aluemerkintöihin liitetään tässä tapauksessa määräys: "Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kairaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä Helsingin kaupunginmuseon lausunto." Asemakaavan muutoksen selostukseen tulisi myös lisätä mainita koko muutosalueita koskevasta sm-merkinnästä.

Muinaismuistolain 13 §:n mukaisten neuvottelujen perusteella tutkitut alueet voidaan poistaa Museoviraston päätöksellä riittävien tutkimusten

29.05.2024

Ärende/6

jälkeen. Valtioneuvoston linnan korttelissa se tarkoittaa tässä tapauksessa vain niitä asemakaavan muutosalueen osia, jotka tullaan nyt tutkimaan ja voidaan sen jälkeen vapauttaa rakentamiselle. Kiinteän muinaisjäännöksen asettamat rajoitukset jäävät kuitenkin muualla asemakaavan muutosalueella voimaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 22.9.2022

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.03.2023 § 17

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12799 pohjakartan kaupunginosassa 1 Kruununhaka. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12799
Kaupunginosa: 1 Kruununhaka
Kartoituksen työnumero: 41/2022
Pohjakartta valmistunut: 17.2.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976

29.05.2024

Ärende/6

---

kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi